

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Стандарди образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања

Општа предметна компетенција (ОПК)

Ученик влада основним језичким компетенцијама и вештинама потребним за усмену и писану комуникацију у свакодневним и школским ситуацијама. Разуме и користи српски језик у складу са својим узрастом, потребама и интересовањима уз очекиване грешке које не ремете суштину комуникације. Користи оба писма, труди се да опонаша правилан изговор и примењује основна правописна правила. Учећи српски као нематерњи језик, ученик повезује усвојене језичке садржаје са животним искуствима, што доприноси развоју комуникацијских и социјалних вештина, самопоуздања и способности за изражавање мишљења на начин прикладан узрасту.

Основни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Изговара гласове српског језика, речи и минималне реченичне моделе уз могућу јачу интерференцију матерњег језика. Владе ограниченим фондом фреквентних речи и једноставних израза стандардног српског језика у складу с узрастом. Користи ограничен број једноставних, увежбаваних граматичких форми. Познаје ћирилицу и латиницу. У комуникацији уме функционално да примени усвојене језичке елементе, уз очекиване грешке.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Опонаша изговор гласова, интонацију речи и основних реченичних модела слушајући говорника стандардног српског језика. Слушањем и понављањем усваја основну лексику, основне граматичке форме и једноставне реченичне и комуникативне моделе, који су изговорени разговетно и полако, и који се односе на познате, конкретне ситуације, у складу с узрастом. Варирајући основне језичке моделе, навикава се на њихову правилну употребу.

До информација долази постављајући основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења.

Посматрајући и опонашајући графију српске ћирилице и латинице, пише слова, речи и основне реченичне моделе и на тај начин овладава овим писмима.

Чита наглас краћи ћирилични или латинични текст познате садржине, с познатим лексичким и граматичким елементима и тако увежбава технику читања, правилан изговор и интонацију.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Разуме суштину кратке изговорене информације, основна питања и основне усмене налоге у вези са најважнијим свакодневним и школским активностима уколико су саопштени разговетно, споријим темпом како би на њих адекватно реаговао.

Користи основни ограничен фонд једноставних речи и израза како би саопштио основне информације о себи, особама, предметима и активностима у окружењу.

Учествује у минималном дијалогу са другим ученицима, наставницима и са људима из окружења уз употребу ограничене и познате лексике и граматичких форми ради размене основних информација и изражавања основних потреба.

Чита кратак писани текст с познатим граматичким структурама и лексиком како би дошао до информација неопходних за сналажење у школском и свакодневном контексту.

Пише кратке једноставне језичке исказе ради преношења информација.

Повезује усвојене језичке садржаје са личним искуством и комуникативним потребама у стварним животним ситуацијама.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) – за крај првог циклуса обавезног образовања:

Основни ниво		
СПК 1	СПК 2	СПК 3
Ученик:	Ученик:	Ученик:
СН.ОО1.О.1.1. Артикулише гласове и речи српског језика (уз могућу јачу интерференцију фонетско-фонолошког система матерњег језика). СН.ОО1.О.1.2. Влада лексичким фондом од 500 до 700 речи (предмети, особе, животиње и биљке из окружења, свакодневне активности и стања, као и типичне особине). СН.ОО1.О.1.3. Саставља реченице са следећим члановима: граматички субјекат, прост глаголски и копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат (у дативу) уз глаголе давања и говорења; прилошке одредбе за место, време и начин исказане најфреквентнијим прилозима и предлошко-падежним конструкцијама (локатив и акузатив са предлозима У и НА). СН.ОО1.О.1.4. Разуме разлику у облицима номинатива, акузатива, датива и локатива у основним реченичним структурама. СН.ОО1.О.1.5. Разуме садашњост, прошлост и будућност исказане основним значењима презента, перфекта и футура I; препознаје лица у тим глаголским облицима; разуме значење императива у типичним	СН.ОО1.О.2.1. Опонаша изговор и интонацију српског језика уз подршку наставника и аудио материјала. СН.ОО1.О.2.2. Разуме питања, налоге и информације изговорене споријим темпом и јасно, које се односе на свакодневне активности и потребе, тако што ослушкује кључне речи, повезује их са контекстом, користи мимичке и визуелне подстицаје и понавља или потврђује разумевање кроз једноставне одговоре. СН.ОО1.О.2.3. Саставља минималне исказе на основу визуелног инпута. СН.ОО1.О.2.4. Слуша и понавља минималне синтаксичке моделе, решава различите типове говорних и писаних вежби (супституције, трансформације, допуњавање, повезивање...) и тако усваја граматичке и лексичке садржаје. СН.ОО1.О.2.5. Поставља основна питања у вези са особама, предметима и појавама из свог окружења (која почињу са: <i>ко, шта, где, коме, када и како</i>). СН.ОО1.О.2.6. Читајући наглас, овладава техником читања, изговором и интонацијом српског језика.	СН.ОО1.О.3.1. Разуме суштину кратке изговорене информације и основна питања која се односе на њега самог, предмете, особе из његовог окружења, њихове активности, стања и особине, изговорена спорим темпом, јасно и разговетно. СН.ОО1.О.3.2. Разуме основне усмене налоге и на њих адекватно реагује. СН.ОО1.О.3.3. Саопштава информације о себи, бићима и предметима из окружења једноставним језичким структурама и усвојеном лексиком. СН.ОО1.О.3.4. Учествоује у једноставним дијалозима и користећи основне речи и изразе. СН.ОО1.О.3.5. Чита и разуме текстове који садрже познату лексику и увежбаване граматичке форме како би дошао до информација. СН.ОО1.О.3.6. Писаним путем преноси основе информације о себи, бићима и предметима из окружења. СН.ОО1.О.3.7. Повезује садржај једноставних текстова са личним искуством.

свакодневним примерима. CH.OO1.O.1.6. Разликује облике једине и множине фреквентних заједничких именица које имају правилне (системске) облике множине. CH.OO1.O.1.7. Препознаје граматички род и број код фреквентних именица. CH.OO1.O.1.8. Влада ћирилицом и латиницом (с доминантнијом употребом писма које је ближе писму матерњег језика).	CH.OO1.O.2.7. Опонашајући графију српске ћирилице и латинице, пише слова, речи и основне реченичне моделе.	
--	---	--

Средњи ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Изговара гласове српског језика, речи и реченичне моделе уз могућу мању интерференцију матерњег језика.

Влада основним фондом речи и израза стандардног српског језика у складу с узрастом.

Користи основне граматичке структуре у формирању реченица са фреквентним реченичним члановима.

Користи ћирилицу и латиницу.

У комуникацији уме функционално да примени усвојене језичке елементе, уз очекиване грешке.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Опонаша изговор гласова, интонацију речи и реченичних модела слушајући говорника стандардног српског језика.

Слушањем и понављањем усваја лексику, граматичке форме, фреквентне реченичне и комуникативне моделе, који се односе на познате, конкретне ситуације, у складу с узрастом. Варирајући различите језичке моделе, навикава се на њихову правилну

употребу.

До информација долази постављајући питања у вези са особама, предметима, појавама и активностима у свом окружењу.

Чита наглас текст не сасвим познате садржине, с познатим лексичким и граматичким елементима, увежбавајући технику читања, правилан изговор и интонацију и изводи једноставне закључке из прочитаног текста одговарајући на основна питања.

Посматрајући и опонашајући графију српске ћирилице и латинице, пише слова, речи и увежбаване реченичне моделе и на тај начин овладава овим писмима и основним правописним правилима.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Разуме питања, налоге и информације неопходне за задовољење основних потреба уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика како би на њих адекватно реаговао.

Користећи ограничен лексички фонд и ограничена језичка средства, уме да саопшти информације о себи и другима као и да искаже своје жеље, потребе и планове како би учествовао у свакодневној комуникацији и постепено градио самопоуздање у говорном и писаном изразу.

Учествује у дијалогу са другим ученицима, наставницима и са људима из окружења, у складу са узрастом ради развијања социјалних и комуникацијских вештина и размене информација.

Чита с разумевањем текст који садржи познате граматичке структуре и лексику како би дошао до потребних информација.

Саставља и записује ћирилицом и латиницом краћи текст ради преношења информација и исказивања осећања.

Повезује научене садржаје са животним ситуацијама и сопственим искуством ради бољег разумевања и развоја креативног мишљења.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) – за крај првог циклуса обавезног образовања:

Средњи ниво

СПК 1	СПК 2	СПК 3
<i>Ученик:</i>	<i>Ученик:</i>	<i>Ученик:</i>
СН.ОО1.С.1.1. Изговара гласове српског језика, речи и реченичне моделе уз могућу слабију интерференцију матерњег језика у артикулацији и интонацији. СН.ОО1.С.1.2. Активно користи лексички фонд од 700 до 1.000 речи именујући предмете, особе, животиње и биљке из свакодневног живота и приписује им типичне активности, стања и особине. СН.ОО1.С.1.3. Саставља реченице са следећим члановима: граматички субјекат, прост и сложени глаголски предикат, копулативни предикат, прави објекат, неправи објекат уз глаголе давања и говорења (са значењем реципијента), фреквентне прилошке одредбе за место, време и начин исказане прилозима и предлошко-падежним конструкцијама. СН.ОО1.С.1.4. Користи облике номинатива, акузатива, датива и локатива у функцији наведених реченичних чланова (нпр. акузатив и локатив с предлозима <i>у</i> и <i>на</i>). СН.ОО1.С.1.5. Користи презент, перфекат, футур I и императив у основним значењима. СН.ОО1.С.1.6. Разуме и примењује честе везнике (нпр. <i>и</i>, <i>али</i>, <i>или</i>, <i>јер</i>, <i>зато што</i>) у формирању једноставних сложених реченица. СН.ОО1.С.1.7. Влада ћирилицом и	СН.ОО1.С.2.1. Опонаша изговор и интонацију српског језика уз подршку наставника и аудио материјала. СН.ОО1.С.2.2. Разуме питања, налоге и информације које се односе на свакодневне активности и потребе, тако што ослушкује кључне речи, повезује их са контекстом, користи мимичке и визуелне подстицаје и понавља или потврђује разумевање кроз једноставне одговоре. СН.ОО1.С.2.3. Постепено проширује основне граматичке структуре и облике речи слушањем, понављањем и применом у једноставним говорним и писаним исказима. СН.ОО1.С.2.4. Решава различите типове говорних и писаних вежби (супституције, трансформације, повезивање, допуњавање реченица, краћи текстови...) и тако усваја граматичке и лексичке садржаје. СН.ОО1.С.2.5. Читајући наглас, овладава акцентом и интонацијом речи и реченица. СН.ОО1.С.2.6. Чита краће текстове, разуме њихов садржај, препознаје главне актере, главни догађај и једноставно их описује повезујући поруку текста са својим искуством и објашњава једноставним реченицама шта је разумео. СН.ОО1.С.2.7. Саставља говорне и писане исказе (кратке текстове, саставе, описе,	СН.ОО1.С.3.1. Разуме питања, налоге и информације, изговорене споријим темпом, разговетно и јасно, које се односе на свакодневне животне активности и потребе; разуме суштину разговора коме присуствује, уколико се говори полако и разговетно и уколико се употребљава претежно позната лексика. СН.ОО1.С.3.2. Једноставним језичким изразом исказује информације о себи, људима око себе и свакодневним потребама и плановима; започиње и води краћи разговор о познатој и блиској теми. СН.ОО1.С.3.3. Преноси кратке информације добијене од других; даје једноставне налоге у складу са ситуацијом. СН.ОО1.С.3.4. Чита и пише кратке текстове како би дошао до информације, односно како би је пренео.

латиницом (са доминантнијом употребом писма које је ближе писму матерњег језика).	честитке и поруке), тако што користи илустрацију, текстуалне шаблоне и табеле уз вођство наставника и самостално.	
---	---	--

Напредни ниво

Специфична предметна компетенција 1 (СПК1)

Влада стандардним српским језиком (лексиком и граматичким формама), вештином читања и разумевања прочитаног, писаним изражавањем и говорном културом на нивоу ученика тог узраста чији је матерњи језик српски, уз спорадичну појаву интерференције матерњег језика.

Примењује основна правописна правила у писменом изражавању и користи оба писма – ћирилицу и латиницу.

Примењује знања и вештине стечене на часовима матерњег језика.

Специфична предметна компетенција 2 (СПК2)

Учествује у разговору одговарајући на постављена питања и постављајући питања о темама које га интересују.

Богати лексички фонд читајући текстове различите тематике, у складу са узрастом.

Читајући наглас текстове различите садржине, на оба писма, увежбава правилан изговор, интонацију и ритам реченице.

Пишући текстове различите садржине, развија основну писменост на оба писма српског језика.

Специфична предметна компетенција 3 (СПК3)

Говори, чита и пише у складу са својим узрастом, интересовањима и потребама како би могао да учествује у свакодневној говорној и писаној комуникацији.

Учествује у усменој и писаној комуникацији прилагођеној узрасту, уважавајући саговорника и поштујући друштвене норме комуникације да би могао да размењује мишљења, учествује у заједничким активностима и гради квалитетне односе са другима.

Тумачи и препричава прочитане и виђене садржаје, доживљене ситуације, те изводи закључке, ради бољег разумевања порука у

различитим текстовима и ситуацијама и њиховог прецизног преношења.

Повезује добијене информације са личним искуством и изражава своја мишљења и осећања како би боље разумео себе и друге, и учествовао у комуникацији на начин који подстиче узајамно поштовање и толеранцију.

Исходи образовног циклуса (ИОЦ) – за крај првог циклуса обавезног образовања:

Напредни ниво		
СПК 1	СПК 2	СПК 3
<i>Ученик:</i>	<i>Ученик:</i>	<i>Ученик:</i>
СН.ОО1.Н.1.1. Влада лексичким фондом од око 1.200 речи уз могуће повремене грешке у избору варијантне лексике. СН.ОО1.Н.1.2. Влада језичком нормом на нивоу изворног говорника, у складу за узрастом. СН.ОО1.Н.1.3. Одређује основну тему текста (говореног или писаног), главни догађај и везе међу њима, време и место радње и ликове (носиоце радње и њихове карактеристичне особине). СН.ОО1.Н.1.4. Зна основна правописна правила и примењује их у једноставнијим примерима. СН.ОО1.Н.1.5. Користи ћирилицу и латиницу.	СН.ОО1.Н.2.1. Правилно артикулише све гласове и речи поштујући акценатску норму, угледајући се на говорника српског језика. СН.ОО1.Н.2.2. Разуме и користи речи и изразе у одговарајућем контексту у усменој и писаној комуникацији поштујући језичку норму. СН.ОО1.Н.2.3. Издава и репродукује информације експлицитно исказане у краћим текстовима, као и непознате речи и изразе тражећи објашњења у доступним изворима. СН.ОО1.Н.2.4. Разуме и тумачи текст који слуша или чита (линеарни и нелинеарни) издавајући кључне информације и идентификујући речи и изразе који су му непознати. СН.ОО1.Н.2.5. Повезује садржај текста са претходним знањем и искуством, препознаје основну поруку текста користећи стратегије за разумевање сложенијих делова (поставља питања, предвиђа исход, разјашњава непознате речи из контекста и других	СН.ОО1.Н.3.1. Пажљиво слуша саговорника, а додатне информације добија постављањем питања поштујући правила уљудног опхођења. СН.ОО1.Н.3.2. Учествује у дијалозима, укратко препричава и описује оно што је прочитао, видео или чуо. СН.ОО1.Н.3.3. Изводи закључке о догађајима, поступцима и осећањима особа и размењује их са вршњацима. СН.ОО1.Н.3.4. Проширује фонд речи мање фреквентним речима ради квалитетнијег изражавања и успешније комуникације. СН.ОО1.Н.3.5. Повезује добијене информације са личним искуством и тако унапређује разумевање света око себе и богати своје културне видике. СН.ОО1.Н.3.6. Тумачи текстове и анализира ликове у циљу бољег разумевања људских односа и емоција,

	доступних извора). СН.ОО1.Н.2.6. Влада техником читања ћириличног и латиничког текста. СН.ОО1.Н.2.7. Користи основна правописна правила приликом решавања језичких и правописних задатка и у самостално писаним задацима. СН.ОО1.Н.2.8. Користи знање стечено на часовима матерњег језика.	што доприноси његовом емпатичком и социјалном развоју. СН.ОО1.Н.3.7. Саставља кратак говорени или писани текст како би развио креативност, језичку прецизност и способност логичког структурирања мисли.
--	--	--